

Van hulp naar ondersteuning, de paradigmawisseling in social work

Rick Kwekkeboom,
Lector Vermaatschappelijking,
Avans Hogeschool

Onderwerpen

- Social work in relatie tot zorg
- Wetgevende kaders als weerslag van opvattingen
- Paradigmawisseling

Onderwerpen

- Social work in relatie tot zorg

Wat doen social workers in de zorg?

- Zorg = care, d.w.z. langdurig, al dan niet met 'verblijf'
  - Ouderenzorg
  - Thuiszorg
  - Gehandicaptenzorg (vg en lg)
  - Geestelijke gezondheidszorg
  - Verslavingszorg
  - Maatschappelijke opvang
  - Maatschappelijke dienstverlening
  - etc.etc.

Wat doen social workers in de zorg?

Raming personen naar kwalificatieniveau en branche in 2006
(x 1.000) excl. SWO (2000 fte), MEE (2400 fte)

	ggz	gehandicapt	V&V	thuiszorg
SPH, niveau 5 (HBO)	2,3	10,4	0,4	0,0
SPW, niveau 4 (MBO)	0,8	24,1	2,6	0,0
SPW, niveau 3 (MBO)	0,2	17,2	1,4	0,0
MD, niveau 5 (HBO)	2,0	0,0	0,0	1,4

Onderwerpen

- Wetgevende kaders als weerslag van opvattingen

Wetten ca eeuwwisseling

- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
- Welzijnswet
- Wet voorzieningen gehandicapten

Wetten ca eeuwwisseling

- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
  - totaalpakket
  - individueel
  - (centrale) overheid verantwoordelijk

Wetten ca eeuwwisseling

- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
  - totaalpakket
  - individueel
  - (centrale) overheid verantwoordelijk
- Welzijnswet
  - verzamelwet
  - algemeen
  - (lokale) overheid verantwoordelijk

Wetten ca eeuwwisseling

- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
  - totaalpakket
  - individueel
  - (centrale) overheid verantwoordelijk
- Welzijnswet
  - verzamelwet
  - algemeen
  - (lokale) overheid verantwoordelijk
- Wet voorzieningen gehandicapten
  - deelpakket
  - individueel/gezamenlijk
  - (lokale) overheid verantwoordelijk

Centrale uitgangspunten:

- Overheden verantwoordelijk voor hulp kwetsbaren
- Overheidsgefinancierde hulpverlening gericht op **individuele hulpvrager**
- Verstrekkingen toegankelijk voor iedereen, rem mogelijk via **indicatiestelling**

Huidige wetgeving

- AWBZ – nieuwe stijl
- WMO

Huidige wetgeving

- AWBZ – nieuwe stijl
  - Van categoriaal naar functioneel
  - Deelpakketten tot totaalpakket
  - Individueel
  - (Centrale) overheid verantwoordelijk
  - Uitvoering door marktpartijen

Huidige wetgeving

- AWBZ – nieuwe stijl
  - Van categoriaal naar functioneel
  - Deelpakketten tot totaalpakket
  - Individueel
  - (Centrale) overheid verantwoordelijk
  - Uitvoering door marktpartijen
- WMO
  - Raamwet
  - Algemeen/groepen/individueel
  - (lokale) overheid verantwoordelijk
  - Uitvoering door marktpartijen

Centrale uitgangspunten

- Individu + naaste omgeving zelf verantwoordelijk voor redzaamheid en participatie
- Lokale overheid verantwoordelijk voor ondersteuning; groep voor individu
- Centrale overheid 'last resort' individu
- Uitvoering door markt

Onderwerpen

- Paradigmawisseling

Nogmaals:

- Wetgevende kaders als weerslag van opvattingen

Grondslagen wetgeving zorg en welzijn

- Algemene toegankelijkheid
- Collectieve voorzieningen
- Gelijkberechtiging
- Overheid verantwoordelijk

Tendensen in samenleving

- Liberalisering
- Individualisering
- En dus ook: maatwerk
- Keuzevrijheid

Consequenties in wet-en regelgeving

- Verschuiving van collectief aanbod naar individuele arrangementen
- Introductie (gecontroleerde) marktwerking
- Verschuiving verantwoordelijkheid overheid naar burger

Consequenties in voorzieningenaanbod

- Van territoriale concentratie naar kleinschaligheid in wijk
- Van groepsgeoriënteerd naar individuele hulpvraag/-vrager
- Verbreding focus van individu tot sociaal systeem
- Van integrale verzorging naar prikkels tot participatie

Modernisering AWBZ geleidelijk proces, grotere wisselwerking 'veld'

Veld verrast door overgang Welzijnswet in WMO, meer verschuivingen in een keer

Blik op de toekomst

- AWBZ (SER –advies): zwaarder accent op verzorging /intramuraal
- (als consequentie) bredere reikwijdte WMO
- Gedachtegoed WMO grotere invloed op opvattingen hulpverlening